

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет землевпорядкування та туризму
Кафедра земельного кадастру

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Оцінка землі і нерухомості»
спеціальність
всіх акредитованих спеціальностей
ОС «Бакалавр»

ВИКЛАДАЧ

Радомський Степан Степанович

Електронна пошта:

Stepan_seva@ukr.net

Профіль у *Google Scholar* [https://scholar.google.com.ua/](https://scholar.google.com.ua/citations?user=xVREBaYAAAAJ&hl=ru)

citations?user=

xVREBaYAAAAJ&hl=ru

Телефон

+380674191663

З 1970 до 1980 року навчався у Дублянській загальноосвітній школі.

У 1980-1981 рр. – працював на посаді лаборанта Дублянської загальноосвітньої школи .

У 1981 - 1982 рр. – навчався в Кам'янко-Бузькому ССПТУ №2 по спеціальності тракторист-машиніст 3 класу.

Упродовж 1982-1983 рр. навчався на землепорядному факультеті Львівського сільськогосподарського інституту.

З 1983-1985 рр. – проходив службу у лавах Радянської армії.

З 1985-1989 рр. – продовжив навчання на землепорядному факультеті Львівського сільськогосподарського інституту, який успішно закінчив та одержав диплом інженера-землепорядника.

Упродовж 1989 - 2001 рр. – працював на посаді інженера-землепорядника, наукового співробітника та старшого наукового співробітника в Західному НДІ землеустрою та земельного кадастру Львівського державного аграрного університету.

У 2001 - 2005 рр. асистент кафедри земельного кадастру.

У 2005-2011 рр. – старший викладач кафедри земельного кадастру.

Захистив 22.12.2010р. кандидатську дисертацію у Львівському національному аграрному університеті на тему “Вдосконалення використання земель сільськогосподарського призначення в аграрному секторі Закарпатської області ” за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

З 2011р. – виконуючий обов’язки доцента кафедри земельного кадастру.

Вищою атестаційною комісією України 28.07.2011 р. присвоєно вчене звання доктора філософії.

Радомський Степан Степанович має значний досвід науково-дослідної, навчальної, організаційно-методичної роботи. На належному рівні читається курс лекцій та проведення практичних занять з дисциплін «Державний земельний кадастр», «Оцінка землі», «Експертна оцінка земель», для студентів землепорядного факультету, факультету заочної освіти та інституту післядипломної освіти за спеціалізацією «Геодезія та землеустрій» на ОС «Бакалавр» та ОС «Магістр», читається курс лекцій та проводяться практичні заняття з дисципліни «Оцінка землі і нерухомості» для студентів економічного факультету всіх акредитованих спеціальностей ОС «Бакалавр»

З 2005-2011 рр. – заступник декана землепорядного факультету по практичній підготовці. Здійснює виховну роботу серед студентів як куратор групи.

За період професійної діяльності опубліковано 50 наукових праць у фахових виданнях, взяв участь у 5 науково-дослідних роботах кафедри, у 30 конференціях і семінарах, видано у співавторстві 13 підручників, навчальних посібників та монографій і тощо.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Особливо важливе значення для формування економічного механізму управління земельними ресурсами має оцінка земель. В її складі сьогодні виділяють нормативну грошову та експертну оцінку земель.

Дані оцінки використовують з метою регулювання земельних відносин, раціонального використання та охорони земель, визначення розміру плати за землю і цінності земель у складі природних ресурсів, контролю за використанням і охороною земель, економічного та екологічного обґрунтування бізнес планів та проектів землеустрою.

Мета методичних рекомендацій з дисципліни «Оцінка земель та нерухомості» полягає у вивченні практичних основ бонітування ґрунтів, економічної оцінки земель, нормативної та експертної грошової оцінки земель та вміння практично застосовувати набуті знання на виробництві.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- теоретичні основи оцінки земель;
- закономірності функціонування землі як природного ресурсу і засобу виробництва;
- діюче земельне законодавство з оцінки земель;
- теоретичні та методичні положення бонітування ґрунтів;
- теоретичні основи та методичні положення економічної оцінки земель;
- нормативну грошову оцінку земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів;
- методичні підходи до проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок.

Обсяг курсу: 3 кредити (90 годин): 48 години аудиторної роботи, 42 годин самостійної роботи.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни полягає в забезпеченні вивчення теоретичних питань оцінки землі та нерухомості і вмінні їх практичного застосування при визначенні податкових платежів, розміру орендної плати та ринкової вартості земельних ділянок.

Завдання навчальної дисципліни полягає у вивченні теоретичних питань оцінки земель, методики проведення районування території, бонітування ґрунтів, економічної оцінки земель, нормативної та експертної грошової оцінки земель різних категорій, а також застосуванні даних оцінки земель для вирішення різноманітних питань організації раціонального і ефективного використання земель.

В результаті дисципліни студент повинен знати:

- законодавче та нормативне регулювання оціночної діяльності;
- стандарти оцінки, базову уніфіковану термінологію оцінки нерухомості ;
- види вартості;
- процедури оцінки нерухомості;
- принципи оцінки нерухомості ;
- інформаційну базу оцінки нерухомості;
- методичні підходи до оцінки нерухомості;
- способи узгодження та інтерпретації результатів.
- Методику проведення та порядок використання даних оцінки;
- Порядок розрахунку показників грошової оцінки земель різного цільового призначення;

Компетентності та програмні результати

Загальні компетентності

Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

Програмні результати

Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.

Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний

земельний, містобудівний та інші кадастри. Планувати і виконувати геодезичні, топографічні та кадастрові знімання, опрацьовувати отримані результати у геоінформаційних системах.

Планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою за умов ресурсних та інших обмежень.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення дисципліни «Оцінка землі і нерухомості» відбувається у формі навчальних аудиторних занять, під час яких студенти отримують необхідні знання (лекції, практичні заняття, консультацій) та виконання самостійної роботи в поза аудиторний час.

Викладання лекційного матеріалу відбувається у формі лекцій-бесід і лекцій-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дає змогу привернути увагу слухачів до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання та дискусія.

Передбачено за необхідності проведення лекцій і практичних занять з використанням дистанційних методів навчання.

Консультації здійснюються у відведений для цього час, який доводиться до студентів на початку семестру. Вони, зокрема, використовуються для презентації виконаних студентами завдань у разі їх відсутності на заняттях.

Самостійна робота передбачає виконання завдань практичного характеру, передбачених програмою курсу, що не завершені чи не можуть бути виконані в рамках аудиторних занять, самостійне вивчення окремих питань.

Студенти працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими індивідуально.

Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з «Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування» пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студенти представляють опрацьований практичний матеріал (виконане завдання) з відповідної теми.

Організація навчального процесу передбачає дотримання вимог академічної доброчесності. Письмові роботи студентів повинні відображати їх власні міркування, результати здійснених ними досліджень. Порушеннями академічної доброчесності під час вивчення дисципліни вважаються: академічний плагіат, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студентів є підставою для її не зарахування викладачем.

1. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКСПЕРТНОЇ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК.

1. Поняття землі та нерухомості
2. Земельна рента як економічна категорія.
3. Ринок земель в Україні.
4. Світовий досвід оцінки землі та об'єктів нерухомості.
5. Історичні аспекти становлення грошової оцінки землі в Україні. .
6. Нормативно-правова база грошової оцінки земель в Україні. -
7. Земельна ділянка як об'єкт оцінки.

ТЕМА 2. ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА ЕКСПЕРТНОЇ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

1. Основні джерела інформації для грошової оцінки. .
2. Державний земельний кадастр як інформаційна база оцінки. .
3. Комп'ютерні технології у грошовій оцінці земель. .
4. Містобудівна та землепорядна документація
5. Нормативно-кошторисна документація. .

ТЕМА 3. БОНІТУВАННЯ ГРУНТІВ.

1. Районування території при земельнооціночних роботах
2. Поняття і завдання бонітування ґрунтів.
3. Об'єкт, предмет і критерії бонітування ґрунтів.
4. Класифікація, характеристика і діагностичні признаки ґрунтів.
5. Способи визначення показників бонітування ґрунтів
6. Складання і перевірка шкал бонітування ґрунтів.

ТЕМА 4. ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬ.

1. Розвиток планово-теоретичних методичних положень економічної оцінки земель.
2. Об'єкт, предмет і критерії економічної оцінки земель.
3. Загальна і часткова економічні оцінки земель.
4. Показники економічної оцінки земель.
5. Скрадання і перевірка шкал економічної оцінки земель

ТЕМА 5 НОРМАТИВНА ГРОШОВА ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬ ТА ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК.

1. Нормативна оцінка земель сільськогосподарського призначення. .
2. Нормативна оцінка земель населених пунктів
3. Нормативна оцінка земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів).

ТЕМА 6. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВИКОНАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ТА ОБ'ЄКТІВ НЕРУХОМОСТІ.

1. Закони, стандарти, методики порядки експертної грошової оцінки земельних ділянок.
2. Цілі та завдання експертної оцінки, сфери її застосування, обов'язковість оцінки. Основні елементи, що формують вартість землі (корисність, дефіцитність, попит, можливість обміну).
3. Фактори, що впливають на вартість землі (фізичні, соціальні, економічні, політичні).
4. Принципи оцінки
5. Поняття ринкової та неринкової бази оцінки.
6. Види вартості (ринкова, інвестиційна, ліквідаційна, страхова, спеціальна тощо).. Інформаційна база для проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок.
7. Основи фінансових розрахунків.

ТЕМА 7.МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЕКСПЕРТНОЇ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ ТА НЕРУХОМОСТІ

1. Методичний підхід, що базується на зіставленні цін продажу подібних земельних ділянок.
2. Методичний підхід, який базується на капіталізації чистого операційного або рентного доходу.
3. Методичний підхід, що базується на врахуванні витрат на земельні поліпшення.
4. Методи експертної грошової оцінки земельних ділянок
5. Особливості експертної оцінки земельних ділянок різного цільового призначення

ТЕМА 8.ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

1. Послідовність проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок
2. Вимоги до складання звіту про оцінку: його зміст та структура.
3. Оформлення звіту.
4. Інформаційно-аналітичне забезпечення оцінки землі:

5. Погодження та затвердження результатів оцінки.
6. Процедура підготовки та перепідготовки оцінювачів .

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	прак	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	Інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки 3 Семестр 6						Рік підготовки 3 Семестр 6					
Тема 1	10	2	4			4	10	-	-			10
Тема 2	10	2	4			4	13	1	2			10
Тема 3	12	2	4			6	13	1	2			10
Тема 4	12	2	4			6	13	1	2			10
Тема 5	12	2	4			6	11	1	-			10
Тема 6	12	2	4			6	10	-	-			10
Тема 7	12	2	4			6	10	-	-			10
Тема 8	10	2	4			4	10	-	-			10
Разом за се-	90	16	32			42	90	4	6			80

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ БОНІТУВАННЯ ГРУНТІВ 1. Визначення коефіцієнту детермінації (коефіцієнту кореляції між урожайністю та основними діагностичними ознаками ґрунтів 2. Складання шкали бонітування ґрунтів	4
2	РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ 1. Складання шкали часткової економічної оцінки земель земельно оціночного району; 2. Розрахунок шкали загальної економічної оцінки земель.	4

3	ПРОВЕДЕННЯ НОРМАТИВНОЇ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ 1. складання шкали нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення; 2. Визначення показників нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та розміру земельного податку та орендної плати; 3. проведення нормативної грошової оцінки земель населених пунктів.	4
4	РОЗРАХУНОК ВАРТОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ УГІДЬ ЗА НОВОЮ МЕТОДИКОЮ 1. Визначення капіталізовано рентного доходу у природно-сільськогосподарському районі; 2. Визначення вартості окремої земельної ділянки	4
4	ПРОВЕДЕННЯ НОРМАТИВНОЇ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ 1.Визначення базової вартості 2.Земельно-оціночна структуризація 3.Розрахунок грошової оцінки земельної ділянки	4
5	ЗАСТОСУВАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК 1. Аналіз ринку земельних ділянок певного функціонального використання 2. Розрахунок кількісних показників поправок об'єктів аналогів 3. Розрахунок вартості порівняльним методом	4
6	ВИКОРИСТАННЯ ФУНКЦІЙ ГРОШЕЙ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ВАРТОСТІ ОБ'ЄКТІВ НЕРУХОМОСТІ	4

	1. Розрахунок простого і складного процентів 2. Розрахунок шести функцій вартості грошей 3. Розв'язування задач за функціями грошей	
7	ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ МЕТОДОМ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ЧИСТОГО ДОХОДУ 1. Розрахунок чистого та операційного доходу 2. Розрахунок ставок капіталізації 3. Розрахунок вартості об'єкта нерухомості	4
8	РОЗРАХУНОК ВАРТОСТІ ВИТРАТНИМ МЕТОДОМ 1. Визначення вартості земель різного функціонального використання 2. Розрахунок при поєднанні методичних підходів 3. Розрахунок права оренди та обмеженого користування	4
	Разом	32

5. Питання на самостійну роботу

1. База оцінки: ринкова та неринкові види вартості
2. Міжнародні підходи до визначення ринкової вартості земельної ділянки та особливості їх застосування в умовах України
3. Загальна процедура експертної оцінки та вимоги до викладення її результатів
4. Міжнародні стандарти оцінки
5. Процедура підготовки кадрів
6. Вимоги до складання звітів
7. Характеристика методичних підходів
8. Оцінка земельних ділянок, які використовуються як сільськогосподарські угіддя.
9. Оцінка земельних ділянок вкритих лісовою рослинністю та призначених для вирощування лісу
10. Оцінка земельних ділянок водних об'єктів
11. Оцінка забудованих земельних ділянок
12. Особливості оцінки земельних ділянок спеціалізованих об'єктів та об'єктів з обмеже-

ним ринком

13. Охарактеризувати принципи експертної грошової оцінки
14. Охарактеризувати види вартості
15. Розкрити метод розподілення доходу
16. Розкрити метод розподілення доходу
17. Охарактеризувати метод розвитку
18. Принцип розрахунку при модальному та медіанному методі розрахунку.
19. Міжнародний досвід оцінки
20. Подати характеристику економічного методу

7. Методи навчання

1. Словесні методи лекція.

2. Наочні методи мультимедійні презентації

3. Практичні методи: лабораторні роботи, реферати.

8. Методи контролю:

1. Усне опитування (індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів),

2. Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка (рефератів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо),

3. Практична перевірка (виконання лабораторної роботи)

4. Стандартизований контроль (тести).

Види контролю: Поточний контроль, проміжна та семестрова атестація

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
12	12	12	12	12	13	13	14	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

10. Методичне забезпечення

Підручники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів.

11. Рекомендована література

Базова

1. Оцінка землі: Навчальний посібник. М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула та інші. За ред. М.Г. Ступеня.- Львів: "Новий світ" 2014-420с.
2. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: навчально-методичний посібник / Дехтяренко Ю.Ф., Лихогруд М.Г., Манцевич Ю.М., Палеха Ю.М. – Київ: Профі, 2006. – 280с., іл..

Допоміжна

1. Теоретичні основи державного земельного кадастру. За ред. М.Г. Ступеня. – Львів „Новий світ – 2000”. 2003. – 336с.
2. Методика проведення внутрігосподарської оцінки земель.-Київ, 1989.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 1995р. №213 “Про методику грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів (тимчасова)” та “Про методику грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів).
4. Земельні відносини в Україні. Законодавчі акти і нормативні документи. – Київ: Урожай, 1998. 816с.
5. Земельний кодекс України.-Київ: Укрндіземпроект. Ротапринт, 2002.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 2 грудня 1997р. №1355 “Про Програму створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру”
7. Гнаткович Д.І. Земельна реформа в Україні.-Львів. 1993. 36с.

8. Гнаткович Д.И. Земельный кадастр: экономика землепользования.-Львов.: Вища школа, 1996. 136с.
9. Магазинщиков Т.П. Земельный кадастр.-Львів, Світ. 1991. 452с.
- 10.Проблеми земельного кадастру та застосування його даних в умовах ринкової економіки. За ред. Д.І. Гнатковича.-Львів, 1996.-108с.
- 11.Маракулін П.П., Дмитерко В.Л., Розумний І.А. Земельний кадастр.- Київ: Урожай, 1970.
- 12.Справочник по землеустрою. Под ред. Л.Й. Новаковского.-Киев: Урожай, 1983.
- 13.Сучасні технології у містобудуванні та управлінні розвитком міст. Матеріали науково-практичної конференції // К.: Держбуд України, 1993.
- 14.Гусаков В.,Валетта У., Нудельман В.,Вашкулат О. Довідник. Регулювання використання і забудови територій населених пунктів (зонінг). – К., Держбуд України, 1996р.
- 15.Державні будівельні норми України. ДБН 360-92**. Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень //К.: Держкомбудівництва, архітектури та житлової політики України, 2002.
- 16.Дехтяренко Ю.Ф., Драпіковський О.І, Іванова І.Б. Регулювання земельних відносин в місті. – К.: Основи, 1997. – 144 с.
- 17.Кабакова С.И. Экономические проблемы использования земель в строительстве. М.: Стройиздат, 1991, 156 с.
- 18.Организация оценки и налогообложения недвижимости: в 2-х томах / Под общей ред. Дж. К. Эккерта. – Москва: РОО, 1997. Т.1. – 382 с., т.2. – 442 с.
- 19.Оцінка землі:. Навчальний посібник. М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула та інші. За ред..М.Г. Ступення.- Львів:"Новий світ" 2014-420с.
- 20.Палеха Ю.М. Економіко-географічні аспекти формування вартості територій населених пунктів. – К.: ПРОФІ, 2004. – 324 с.
- 21.Теоретичні основи державного земельного кадастру : навч. посібник / Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я. та ін.; за гол. ред. Ступеня М.Г., - Львів: "Новий світ - 2010", 2003.

22. Федотова М.А., Уткин Э.А. Оценка недвижимости и бизнеса. Учебник. – М.: Изд-во «Экмос». – 2000. – 352 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНАУ.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

www.zakon.rada.gov.ua

www.nau.kiev.ua

www.gki.com.ua

Силабус навчального курсу «Оцінка землі і нерухомості» розглянуто та схвалено на засіданні кафедри земельного кадастру Протокол від “___” _____202_ року № _____

Силабус навчального курсу «Оцінка землі і нерухомості» розглянуто та схвалено на засіданні методичної комісії (ради) землевпорядного факультету Протокол від “_____” _____202_ року № _____

Голова методичної комісії,
декан землевпорядного
факультету

Завідувач кафедри земельного
кадастру

Руслана Таратула

Лектор кафедри земельного кадастру

Степан Радомський